

Nummer 25

Verzameld door Wim Smeets

In deze rubriek vindt u samenvattingen van artikelen met in de kop een vogelnaam of een vogelaanduiding. Deze artikelen verschenen in Nederlandse dag- en huis-aan-huisbladen.

Kwart minder ooievaars

De Telegraaf, 3 mei 2004

Het aantal jonge Ooievaars dat vorig jaar het ouderlijke nest is uitgevlogen, is met een kwart gedaald ten opzichte van het jaar 2002. In 2003 broedden er ongeveer 430 ooievaarsparen in Nederland. Uit deze nesten zijn in totaal ongeveer 500 jonge dieren uitgevlogen. Waarschijnlijk hebben de nattigheid en de kou in mei geleid tot sterfte onder de jonge Ooievaars. De snikhete zomer deed vervolgens veel jongen van late broeders de das om. In 2002 vlogen er ongeveer 600 jongen uit, het jaar daarvoor 580. Over hetzelfde onderwerp een bericht in het Dagblad Tubantia van 8 mei 2004.

Weidevogels horen bij landbouw

De Gelderlander, 4 mei 2004

Maatschappelijke organisaties en natuurfondsen moeten meer bij het werk van

BoerenNatuur worden betrokken. Zij kunnen meehelpen het agrarische landschap in stand te houden. Bij agrarisch natuurbeheer schort het vooral aan lang-durige zekerheid. Boeren richten hun bedrijf in op agrarisch natuurbeheer, maar moeten wel de zekerheid hebben dat de mogelijkheid blijft bestaan. Met onder andere financiële bijdragen van maatschappelijke organisaties en natuurfondsen kan dat. Over hetzelfde onderwerp een bericht in het Landbouwblad van 8 mei en het Rotterdams Dagblad van 15 mei 2004.

Reddingsplan kustvogels

Provinciale Zeeuwse Courant, 6 mei 2004

Het gaat niet goed met de kustvogels. Er zijn steeds minder plaatsen waar de echte Zeeuwse pioniervogels ongestoord kunnen leven. Dwergsterns, Grote Sterns, Strandplevier en Bontbekplevier broeden bij voorkeur in een simpel kuilje op een kaal schelpenstrand. Meer hebben ze niet nodig. Maar zelfs dat levert al een probleem op. Er is een plan opgezet om deze kustvogels-inde-knel flink op weg te helpen. Het gaat om de aanleg van een groot vogeleiland op een zandplaat in de Westerschelde: de Hooge Springer. Die ligt in het verlengde van de Hooge Platen, tegenover Breskens en de Hoofdplaat.

Een kwart minder Ooievaars.
Foto: Wim Smeets.

Oeverzwaluw graaft holen in zanddepot bij De Laak. Foto: Wim Smeets.

Kolibries vlogen 34 miljoen jaar geleden al door Europa

Trouw, 7 mei 2004

De ouderdom van versteende vogelresten is opmerkelijk. Het tot nu toe oudste kolibrie-fossiel, uit Zuid-Amerika, dateert van slechts één miljoen jaar her. De Kolibrie fladderde echter al 30 tot 34 miljoen jaar geleden door Europa. Twee fossielen, opgegraven in Duitsland, getuigen daarvan.

Thaise spreeuw broedt in Zeeland

Provinciale Zeeuwse Courant

In een tochtige hoek van een Zeeuws-Vlaamse polder broeden Thaise spreeuwen. Ze zijn waarschijnlijk afkomstig van een passerend schip of ontsnapt uit een volière. Ze zijn ontdekt door R. Bleijenberg uit Nieuw-Namen. Hij volgt deze vogels al jaren. In hetzelfde gebied is begin mei een waarneming gedaan door Gentse ornithologen. Eerder dit voorjaar vlogen de vogels met nestmateriaal af en aan en nu brengen zij voedsel naar hun jongen. Het betreft hier de Witbuikmaina *Acridotheres javanicus*.

Ooievaar adopteert kuikens

De Telegraaf, 19 mei 2004

De 27 jaar oude Ooievaar Diederik heeft zich in het ooievaarsbuitenstation De Lokkerij in het Drentse De Wijk ontpopt als een ware pleegvader van vier adoptieooievaartjes van ongeveer twee weken oud. Diederik had zelf nog één jong in zijn nest en daar heeft beheerdersechtpaar Koopman nu het ontheemde viertal bij in gestopt,

waardoor Diederiks gezin ineens erg groot is geworden.

Oeverzwaluw graaft holen in zanddepot bij De Laak

Amersfoortse Courant, 21 mei 2004

De Oeverzwaluw, de kleinste zwaluw in Nederland, is weer neergestreken in Vathorst, een nieuwe Vinex-wijk bij Amersfoort. De vogels hebben hun holen gegraven in het zanddepot aan de Roevoeterstraat in De Laak, de grachtenstad in aanbouw. Vorig jaar broedden de Oeverzwaluwen in de zandhopen bij het nieuwe viaduct over de Rijksweg A1. Oeverzwaluwen broeden in kolonies. Ze graven hun nesten in steile rivieroeveren, maar ook door mensenhanden gemaakte zand- of leemwanden, zoals op bouw-terreinen en afgravingen. De nestgangen die Oeverzwaluwen maken, zijn gemiddeld zestig tot negentig centimeter diep. De vogel heeft drie broedperiodes per jaar, in mei, juli en augustus. De broedtijd is twaalf tot zestien dagen. In het najaar trekken Oeverzwaluwen naar Afrika en in april keren ze weer terug. Het zanddepot aan de Roevoeterstraat wordt tot het eind van de broedperiode met rust gelaten door de bouwvakkers in de wijk, zodat de zwaluwen er ongestoord voor nakomelingen kunnen zorgen.

De leeuwerik zingt ieders eigen lied

Trouw, 29 mei 2004

'Ik heb de Leeuwerik gebruikt om verschuivingen in onze cultuur te betrappen'.

Gesprek met filosoof Ton Lemaire over de hoeder van het overspel, die kon dienen als smakelijk hapje en als beeld van de Heilige Geest. 'Gevolgd door de leeuwerke Boven mijn hoofd, Zoo wandelde ik geerne in den Morgen'. Dit dichtte Guido Gezelle in 1899, een jaar voor zijn dood. Het is niet Gezelle's enige gedicht over de Leeuwerik en Gezelle is ook niet de enige dichter die over Leeuweriken dichtte. Uit 'De Leeuwerik' van Ton Lemaire blijkt dat deze kleine vogel een terugkerend onderwerp is in de Europese cultuurgeschiedenis. Over hetzelfde onderwerp een bericht in het NRC/Handelsblad van 28 mei 2004.

Weidevogelseizoen lijkt opnieuw verloren

Trouw, 5 juni 2004

Er wordt gevreesd dat 2004 opnieuw een verloren seizoen is voor de Grutto. Er zijn maatregelen genomen om de teruggang van deze en andere weidevogels te stoppen, maar dat is niet genoeg. De minister moet ingrijpen. Net als in andere jaren is dit voorjaar het gras al gemaaid op het moment dat de Grutto's nog aan het broeden waren of net jongen hadden. Veel boeren nemen wel maatregelen om te voorkomen dat broedende vogels omkomen in de messen van de maaimachine. Maar ze laten geen stukken gras staan, zodat de weidevogels geen schuilplaats hebben in de gemaaide percelen. Zo zijn zij een gemakkelijke prooi voor predators. Over hetzelfde onderwerp een bericht in het Reformatorisch Dagblad, de Leeuwarder Courant van 3 juni en de Provinciale Zeeuwse Courant van 15 juni 2004.

Grote stern is terug op Schouwen

Provinciale Zeeuwse Courant, 11 juni 2004

De Grote Stern is na veertig jaar afwezigheid teruggekeerd op Schouwen-Duiveland. Deze kustbroedvogel is ruim honderd paar sterk neergestreken in de Flaauwersinlaag bij Kerkwerve. Volgens boer B. van den Hoek zijn de vogels teruggekeerd naar bijna precies dezelfde plek als waar ze veertig jaar geleden ook zaten. Tot in de jaren vijftig en zestig van de vorige eeuw bivakkeerden op Schouwen-Duiveland enkele duizenden paren Grote Sterns.

Natuurfotograaf doet aangifte na 'vogelmoord' door subsidieboer

Noordhollands Dagblad, 12 juni 2004

Danny Ellinger, natuurfotograaf en eigenaar van Foto Natura, heeft aangifte gedaan van 'vogelmoord' door een boer die nesten met weidevogels op De Woude zou hebben 'uitgemaaid'. Ellinger bemerkte dat een weiland waar op 5 mei nog honderdvijftig nesten waren, al op 18 mei werd gemaaid. Volgens deze natuurfotograaf is het 'uitmaaien' van nesten aan de orde van de dag. Zijn aangifte is dan ook tevens een aanklacht tegen het systeem van agrarisch natuurbeheer. Zijn aangifte wordt ondersteund door andere natuurfotografen. Vogelwachter Ton Pieters van Staatsbosbeheer is eveneens in actie gekomen en heeft de zaak aangekaart in 'Brussel'.

Protest tegen roofvogelshow

Zwolse Courant Stentor, 16 juni 2004

Roofvogelwerkgroep Zwolle en Stichting Milieuraad Zwolle maken bezwaar tegen shows met roofvogels bij wijkboerderijen. Dat gebeurde in Holtenbroek en de Aalanden. Volgens beide organisaties is een roofvogelshow geen goede keuze om het publiek te interesseren voor wijkboerderijactiviteiten. Beide organisaties hebben vijf bezwaren: er wordt geen natuurlijk maar aangeleerd gedrag vertoond; vogels zijn vaak afkomstig uit geroofde nesten; bij het kweken wordt vaak geëxperimenteerd met hybriden; de shows leiden tot een grotere vraag naar 'wilde' roofvogels; er is in de omgeving van Zwolle genoeg aan roofvogels in de vrije natuur te zien.

HSL-schermen fataal voor duizenden vogels

Rotterdams Dagblad, 17 juni 2004

Zeker vierduizend vogels hebben zich het afgelopen half jaar doodgevlgen tegen de geluidsschermen die langs het traject van de HSL-zuid zijn geplaatst. Bij Rijkswaterstaat was al in december 2002 bekend dat transparante geluidsschermen ongeschikt zijn. Dat rapport is echter nooit openbaar gemaakt en de schermen zijn tóch geplaatst. Als er niet snel een oplossing gevonden wordt zullen veel vogels die deze zomer zijn geboren, tijdens de najaarstrek niet verder dan Breda komen. Over hetzelfde onderwerp een bericht in het Reformatorisch Dagblad

Korhoenders keren terug op Veluwe.
Foto: Wim Smeets.

en de Leeuwarder Courant van 3 juni 2004 en in het Dagblad van het Noorden van 27 mei en het Noordhollands Dagblad van 30 juni 2004.

Storm richt slachting aan onder vogels
Algemeen Dagblad, 26 juni 2004

De storm van de afgelopen dagen heeft een ravage aangericht onder broedkolonies op de Waddeneilanden. Op Ameland, Schiermonnikoog, Vlieland en Terschelling zijn duizenden eieren en kuikens weggespoeld. Op Ameland zijn Scholeksters, Lepelaars en verscheidene soorten meeuwen het slachtoffer geworden. Op Schiermonnikoog zijn 2000 nesten van Kokmeeuwen en 650 nesten van Visdieven weggespoeld. Op Vlieland waren honderden Zwarte Sterns en Scholeksters het slachtoffer.

Maaiers vermalen kuikentjes
Algemeen Dagblad, 29 juni 2004

Bij maaiwerk in de Dintelhaven op de Maasvlakte zijn wel zo'n honderd nesten van Kleine Mantelmeeuwen vernield. Theo Muisse van het Ornithologisch Station Oostvoorne heeft bij de milieupolitie aangifte gedaan van het vogeldrama. De aannemer krijgt een boete. Het maaien gebeurde in opdracht van het Gemeentelijk Havenbedrijf. 'De afspraak is te wachten tot augustus, als het broedseizoen voorbij is,' zegt een beduusde Theo Muisse. Het Havenbedrijf neemt de schuld op zich.

Korhoender keert terug op Veluwe
De Gelderlander, 29 juni 2004

Het Korhoen keert terug op de Veluwe. Nationaal Park De Hoge Veluwe wil in tien jaar jaarlijks vijftig Korhoenders uitzetten in daarvoor geschikt gemaakte biotopen. De vogel, bekend vanwege het opvallende baltsen, kwam vroeger veel voor op de Veluwe. Nationaal Park De Hoge Veluwe wil voor het opleven van de Korhoender gebruikmaken van gefokte exemplaren. Door bureau Alterra wordt een DNA-onderzoek gedaan naar de verwantschap tussen verschillende populaties Korhoenders. De juiste ondersoort moet worden uitgezet. Als deze verwantschap het geval is wordt de kans van overleven van de soort in ons land een stuk groter.

■ Wim Smeets, Bachlaan 111, 3752 HG Bunschoten, (033) 298 31 47, e-mail: smeets.foto@hetnet.nl.
Internet: <http://www.wimsmeets.nl>.

Rectificatie

Bij het artikel 'Raamslachtoffers: onzichtbare barrières voor vogels', in *het Vogeljaar* 52 (4), is helaas een fout gemaakt bij het plaatsen van de foto op bladzijde 152. De afgebeelde vogel is niet een Zanglijster, zoals vermeld, maar was in werkelijkheid een Grote Lijster.
Redactie *het Vogeljaar*.